

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

Geganet, ¿on estàs?

Elaborades per Teresa Soler i Joan Andrés

GEGANET, ¿ON ESTÀS?

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Antón Cortizas*

Il·lustracions: *Xan López Domínguez*

Edicions Bromera / Alzira, 1996

Collecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 46

Format: 20,5 × 13 cm, 176 pàgs.

Enquadrernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 10 anys.

RESUM ARGUMENTAL

Mínia, Maria i Llúcia són tres amigues a qui agrada molt passejar pels boscos dels afores del seu poble. Un dia, mentre recullen fruits pel bosc, troben un personatge fantàstic: Geganet. Aquest personatge té la singularitat que pot créixer o minvar segons l'hora del dia, a més de ser el creador de tots els contes inventats fins ara arreu del món.

Passat el primer ensurt, es fan bons amics. El Geganet els conta quina és la seua història personal i queden a veure's cada dia durant una setmana. Per això, a les sis de la vesprada, segons el rellotge de sol que ell mateix els ha dissenyat, les xiquetes visiten Geganet a fi de conèixer-se millor i inventar històries.

A partir d'ací el llibre es converteix en un seguit d'històries fantàstiques, unes vegades contades pel Geganet i

d'altres són les mateixes xiquetes les que les inventen o desinventen, naturalment inspirades pel Geganet.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

El Geganet és un gegant-nanet que representa la imaginació i la creativitat imprescindibles en tot conte o en tota història. Conduïts per la seua inspiració i amb l'ajuda de tres xiquetes anirem inventant i desinventant diferents històries a mesura que avancem en la lectura del llibre. Així, la imaginació, la fantasia, saber inventar o contar històries és el tema central de *Geganet, ¿on estàs?*

Per l'estructura i el tema, aquest llibre és apropiat per a llegir conjuntament en la classe, ja que la lectura de les seues fantàstiques històries motiva a continuar contant-ne de noves a partir d'elles. A més a més, al voltant dels contes proposats en el llibre sorgeixen temes interessants per la seua actualitat i perquè permeten analitzar i debatre actituds i valors positius amb els alumnes. Entre altres, el llibre suggereix aquests temes de reflexió:

—Com voldria l'alumnat que fóra el seu mestre o la seua mestra.

—La influència de la publicitat en la vida diària i especialment de la publicitat enganyosa.

—Les modes: cal seguir-les o cal obviar-les?

—La cura dels animals i de la natura.

—Com crear la disfressa col·lectiva del curs per al proper carnestoltes, a partir de materials reciclables.

—Contar, recordar o modificar històries.

També en àmbits menys transversals del currículum escolar, la lectura de *Geganet, ¿on estàs?* proporciona suficients arguments i idees. La lectura d'aquest llibre suggereix activitats per a l'assignatura de valencià, però també, com es pot veure en les activitats complementàries d'aquestes propostes de treball, per a d'altres àrees com el coneixement del medi, l'expressió artística i, fins i tot, les matemàtiques.

Finalment, la lectura sense més d'aquest llibre d'històries curtes i fantàstiques escrites amb un llenguatge senzill, molt comprensible per als menuts, significarà un fet suficientment instructiu i esperem que motivador per a conèixer més històries i contes i buscar el Geganet en altres llibres.

L'AUTOR

Antón Cortizas es dedica des de fa temps a l'ensenyament, però fa alguns anys que escriu narracions infantils per les quals ha rebut nombrosos premis. L'any 1988 guanyà el Premi O Barco de Vapor pel seu llibre *Memorias dun río* i el 1991 tornà a guanyar el mateix premi amb l'obra *O conto dos sete medos*.

Ha escrit també, entre altres, els llibres següents: *O lapis de Rosalía* i *La bruixa sense curruixa*, publicat també en Edicions Bromera. Actualment és un dels escriptors gal·lecs més divertits i imaginatius.

L'ILLUSTRADOR

Xan López Domínguez (Lugo, 1958) començà a dibuixar en el col·legi. Potser per això, l'any 1975, se'n va anar a Santiago a estudiar història de l'art. En 1978 va fundar, amb Francisco Jaraba i Miguel Anxo Prado, el col·lectiu Xofre, que publicà una de les primeres revistes de còmic en gal·lec. En acabar la carrera, l'any 1980, començà a il·lustrar llibres de text. Des d'aleshores, instal·lat a Ferrol, s'ha convertit en un dels il·lustradors gal·lecs més populars i reconegut internacionalment. Ha il·lustrat, entre altres, els llibres següents: *Voces na lagoa do espantallo*, *Versos diversos*, *La gallina churra*, *O gato malhado e andoriña senba* i *A galiña azul*.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Aquest llibre és, per ell mateix, una font inesgotable de suggeriments didàctics i metodològics. A través de la seua lectura, qualsevol educador o educadora descobrirà una sèrie infinita d'idees per a treballar amb el seu alumnat l'animació lectora i aconseguir que els xiquets i les xiquetes s'ho passen bé llegint, amb la qual cosa haurà fet un pas molt important en la tasca de fomentar la lectura com a font de plaer i de desenvolupar la imaginació de l'alumnat, evitant al mateix temps que la lectura no els resulte una tasca feixuga i avorrida.

A pesar de l'esmentat anteriorment, suggerim una sèrie de propostes que han estat confeccionades pensant en el currículum escolar del segon i tercer cicle d'Educació Primària. Però entre els exercicis i jocs proposats, fóra convenient triar els més adequats a les necessitats i als gustos de l'alumnat de la classe. Per aquestes raons, les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció van separades del llibre de lectura, i es deixa sempre oberta la possibilitat del seu ús, total o parcial, a la decisió del mestre o la mestra.

ABANS DE LA LECTURA

Una animació eficaç a la lectura no pot limitar-se a «recomanar-obligar» la lectura d'un determinat llibre al nostre alumnat, per molt que, als mestres, ens parega superinteressant. Cal, sens dubte, provocar l'interés en el llibre que els xiquets i les xiquetes hauran de llegir. Una manera d'aconseguir-ho és fer-li una bona presentació, a fi d'envoltar-lo d'un cert misteri i aconseguir que l'alumnat estiga ben predisposat a agafar-lo, que li moguen les ganes de llegir-lo. A més, una presentació pot ser un esdeveniment interessant i divertit si es programa i s'organitza de forma adequada i amb imaginació. Des d'ací proposem, a manera d'exemple, aquesta presentació del llibre, alhora eficaç i senzilla de preparar.

Un dia, en classe d'expressió escrita, quan, a l'alumnat, no se li acut res per a inventar una història i tots estan molt decebutos, perquè no tenen idees, el mestre o la mestra els diu:

—Sabeu?, això que ara us passa a vosaltres també em va passar a mi. Escolteu: una nit, la meua filla volia que li contara un conte, com feia cada nit abans d'anar a dormir, però no se me'n va acudir cap. La meua filla es va quedar sense conte i jo em vaig gitar de molt mal humor. Però mentre dormia vaig tenir un somni, en el qual se m'aparegué un follet, que em va dir a cau d'orella:

»—Sóc Geganet. Si vols que la imaginació mai no et torne a fallar, mira el cel...

»L'endemà tot era pegar-li voltes a l'assumpte i no treia res en clar. Vaig decidir consultar el somni a un escriptor amic meu que sap moltes històries. Ell em va contestar:

»—Que no saps qui és el Geganet? Com pot ser això? Au, vine amb mi.

»Em portà a un bosc que hi ha molt a prop d'ací (si n'hi ha algun en podeu donar el nom. P.e. la muntanyeta dels Pins) i es va posar a mirar el cel. Al cap d'un moment, sense més ni més, es va posar a contar-me una història. Quan acabà em va dir:

»—Saps qui m'ha inspirat la història que t'acabe de contar? Doncs ha sigut el Geganet del teu somni. Ara, si vols saber més coses del Geganet, segueix-me.

»Em va portar a la biblioteca del poble i em va traure aquest llibre (ara s'ensenya el llibre), me'n va recomanar la lectura, jo li vaig fer cas i me'l vaig llegir. Des de llavors, sempre, sempre que m'ha faltat la imaginació per a inventar-me històries, mire el cel, cride el Geganet i de seguida em ve una història al cap. Ací us deixo el llibre, per si vosaltres també voleu llegir-lo, i quan tingueu problemes per a inventar històries, no ho dubteu, crideu Geganet perquè ell us donarà tota la imaginació que us faça falta.

Conteu la història creient-vos-la, com si de veritat

us haguera passat i els alumnes també la creuran, i si us pregunten més sobre la història, sempre podeu oferir el llibre com a resposta.

SOLUCIÓ ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA NÚMERO 7:

De color taronja

PROPOSTES DE TREBALL *

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

---

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen les presents propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA: .....

AUTOR/A: .....

ILLUSTRADOR/A: .....

EDICIONS BROMERA

COLLECCIÓ: ..... Núm.: .....

1. Escriu la teua opinió del llibre:

El que més m'ha agradat ha sigut: .....

Perquè .....

El que menys m'ha agradat ha sigut: .....

Perquè .....

2. Si hagueres de recomanar el llibre als teus companys i les teues companyes, què els diries?

.....
.....

3. Dibuixa Geganet a diferents hores del dia. Perquè et resulte significatiu fes-ho relacionant-lo amb el paisatge. Per exemple dibuixa un arbre sempre igual de gran.

			
A les 9 del matí	A les 12 del migdia	A les 5 de la vesprada	A les 8 de la vesprada

4. Llig atentament la descripció que fa l'autor de Mínia, Maria i Llúcia. Ara imagina que tu ets l'il·lustrador o la il·lustradora del llibre. Fes-ne un retrat de cadascuna.

Mínia	Maria	Llúcia
-------	-------	--------

5. Encara que el llibre no ho explica, hi deu haver alguna raó per la qual el Geganet s'apareix precisament a Mínia, Maria i Llúcia. Per què creus que deu ser?

.....

.....

.....

.....

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Sabent que Geganet augmenta 25 cm cada hora que passa i tenint en compte que a la una de la matinada fa 50 cm, quants metres i centímetres farà a les 9 del matí? I a les 6 de la vesprada?

2. Quin era el poder de Geganet? D'on treia aquest poder? Diries que Geganet és un personatge real o fantàstic? Per què? Quins poders t'agradaria tenir a tu? Per què?

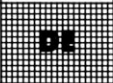
3. En el llibre apareixen una bona quantitat d'oficis diferents. Sabries dir-ne almenys cinc? De tots ells, quin t'agradaria poder exercir quan sigues gran? Per què?

4. Creus que l'ofici d'escriptor o d'escriptora és important? Per què?

5. En el llibre apareix un ofici que veus cada dia: el de mestre. Els xiquets i les xiquetes de l'escola se n'han fet un al seu gust i el tenen guardat a l'armari. Com t'agradaria que fóra el teu mestre o la teua mestra? Podries explicar-ho en un full i després fer el seu dibuix i regalar-li'l al teu mestre o a la teua mestra.

6. En la pàgina 42 del llibre trobareu una proposta per a fer marcadors de lectura. Vosaltres en podeu fer un de molt especial: calqueu el que us proposa el llibre, després demaneu al vostre mestre o la vostra mestra una foto de grandària de carnet i feu tantes fotocòpies com alumnes sigueu en la classe, seguidament pinteu i retalleu la foto; ara només queda substituir el cap del que heu calcat per la fotocòpia pintada del vostre mestre o la vostra mestra. També us en podeu fer un amb la vostra cara, seguint el mateix procediment.

7. Si vols saber com té pintada avui la boca Palmira Poliface, segueix els moviments del cavall d'escacs i ho descobriràs. Comença en la casella marcada.

CAN	BUI	TRA	RON	TRE	BA
GRA	JA		IN	TRO	BA
CO	CLA	EN	O	TA	CA
TA	MA	LOR	CAP	SI	PRE
PAL	CO	BER	MEN	ÇA	FER

8. Joc d'escriptura. Escriu una carta al senyor Gumer-sind Negoci, colleccionista d'idees, a partir de les oracions següents. Les has de relacionar amb mots d'enllaç i amb signes de puntuació. Si bé pots introduir modificacions en les frases, no pots suprimir-ne ni afegir-ne cap.

— *Senyor Gumer-sind Negoci.*

— *Dimecres passat vaig acabar de llegir el llibre i jo també estic interessat a muntar una botiga d'idees.*

— *Dimecres passat era el 23 d'abril.*

— *Jo sóc colleccionista d'idees.*

— *Estic molt interessat a establir contacte amb vosté.*

— *Vosté és la primera persona que conec que es dedica a vendre idees.*

— *Vaig iniciar la meua collecció d'idees fa sis mesos.*

— *En aquests moments dispose d'un magatzem amb cinc-centes idees sobre temes molt diferents.*

— *Encara que estic interessat en les seues idees, no es pense que li vull fer la competència.*

— *Només colleccione idees totalment inútils.*

— *Totes les idees que tinc al magatzem són en bon estat.*

— *També m'interessaria que compartírem idees per vendre-les.*

— *Si vosté també està interessat en les meues idees, podríem quedar un dia per parlar de negocis.*

— *Espere la seua resposta aviat.*

— *Atentament.*

9. Aquest matí, quan venies a l'escola, has perdut la millor idea que has tingut mai. Estàs decebut perquè era un record de família. Per poder-la trobar i recuperar-la, has decidit posar un anunci en el diari. Escriu l'anunci seguint les instruccions que et marca el diari.

ANUNCIS PER PARAULES DE L'ESCOLAR

INSTRUCCIONS:

- Els espais de cada línia són per a posar-hi una lletra, un número, un signe o bé per a deixar-lo en blanc per separar paraules.
- El preu de l'anunci s'ha de multiplicar pel nombre de dies que vulgueu publicar-lo.
- Sense les dades del remitent no es publicarà cap anunci.

DADES PERSONALS

NOM: .....
ADREÇA: .....
LOCALITAT: .....
TELÉFON: .....
DNI: .....

TEXT DE L'ANUNCI														PREU
														150
														300
														450
														600
														750
														900
														1.050
														1.200

Adjunteu a la BUTLLETA un xec per l'import total a nom de PREMSA ESCOLAR, SA, i envieu-lo a ANUNCIS PER PARAULES. C/ Albalat, s/n. 46688 Polinyà de Xúquer. Es publicarà a partir dels tres dies de la data d'arribada.

10. Qui són els menuncis? .....
- Per què van vestits així? .....
- T'agradaria ser un menunci? Per què? .....
- .....

11. Imagineu que heu de fer de menuncis anunciadors de la vostra classe. Com us agradaria que fóra el dibuix que duria la vostra camiseta? Fes ací un disseny ben bonic.

12. L'autor del llibre s'ha deixat aquesta frase incompleta: «...*ba de passar per tal que el món continue i canvie*». Si vols saber de quina paraula es tracta, encerta aquesta endevinalla:

*Ara és abans
i en un alé,
serà després*

13. En el text trobaràs algunes endevinalles, la resposta de les quals és l'ou. En saps alguna més? Proposa'n a la classe. Proveu a inventar-ne. Després podreu fer un recull o un mural d'endevinalles sobre l'ou.

14. En la història dels peons del joc d'escacs, Mínia no es recorda què passa als cavalls quan van a parlamentar amb els peons. Podries ajudar-la tu? Inventa el que va passar i escriu-ho ací.

.....
.....
.....
.....

15. En la pàgina 103 trobaràs diferents formes d'escriure una frase. De quantes formes series capaç d'escriure aquesta?

Venus és l'astre més brillant del firmament, després del Sol i de la Lluna.

16. Coneixes el Sistema Solar? Ajunteu-vos en equip, investigueu i després ompliu aquesta taula.

PLANETA	DIÀMETRE	DISTÀNCIA AL SOL	TEMPS DEL MOVIMENT DE		SATÈLLITS
			TRANSLACIÓ	ROTACIÓ	
MERCURI					
VENUS					
TERRA					
MART					
JÚPITER					
SATURN					
URÀ					
NEPTÚ					
PLUTÓ					

17. Què hauria passat si la Lluna, en lloc d'elegir la Terra, haguera elegit Venus per ser el seu satèl·lit? Inventa't una resposta o una història adequada.

18. El Veloç, SA, és la companyia d'autobusos del poble del senyor Gumersind. Quina és la del vostre poble o barri? Quin recorregut fa? Quins horaris té?

19. Xarop Comprimit és el nom de l'apotecari. A quin ofici creus que deu correspondre cadascun dels noms següents?

Barqueta Voramar .....

Sola Desfeta .....

Xerrac Fosc .....

Disc Ratllat .....

Pila Màgica .....

20. El llibre t'explica com fer una serp. Ací et donem un exemple de com fer un ocell volador. Prova tu a fer-lo.

